

Slovenski citrar

Citrarsko društvo Slovenije, Kajuhoa pot 11, 1240 Kamnik, www.citre-drustvo.si

oktober 2009, leto 10, številka 2 (19)

CITRARSKO DRUŠTVO SLOVENIJE - 10 LET

4. julija 1999 smo v Grižah pri Žalcu na 14. zlatih citrah ustanovili Citrarsko društvo Slovenije. Že nekaj let prej sem sam poizkušal navdušiti slovenske citrarje za kaj takega, kar sem videl v Nemški citrarski zvezi DZB ali VÄMO v Avstriji, a takrat še ni bilo pravega odziva. No, s časom so razmere pri nas dozorele in spomladi leta 1999 je na Homu nad Grižami na srečanju neformalnega Aktiva slovenskih učiteljev citer, ki ga je vodila gospa Cita Galič, prišlo do pobude, ki jo je obelodanil gospod Miran Krajšek, takratni predsednik Kulturno – prosvetnega društva Svoboda Griže. Pobuda je bila izrečena v tem smislu, da se bližajo časi, ko bo kar težko pridobivati sredstva za organizacijo citrarskih tekmovanj in seminarjev v okviru griške Svobode, da

citre Holcman

se bo reorganiziral Sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti Republike Slovenije ter da bi bilo najbolje, da se ustanovi društvo citrarjev, ki bi tako lažje pridobivalo denar za te aktivnosti. Gospod Krajšek je predlagal mene za predsednika iniciativnega odbora za ustanovitev društva. Malo me je ta predlog presenetil, saj sva bila z gospodom Krajškom občasno tudi na nasprotnih bregovih, a po svoje je bil predlog logičen. Bil sem mlad, ambiciozen glasbenik, pedagog,

navdušen citrar, poln idej in marsikomu sem se mogoče zdel kar preveč pameten – »no pa naj fant še kaj konkretnega naredi«, si je najbrž mislil predlagatelj. Rečeno mi je bilo, naj zberem skupaj ekipo, ki bo pripravila vse potrebno za ustanovitev društva. Sprva smo predvidevali, da bo sedež društva v Domu kulture v Grižah, kjer smo se citrarji vsa leta dotlej zbirali. A ko sem spraševal o interesentih za ustanovitev citrarskega društva, v Grižah nisem našel takega človeka. Zato sem se obrnil na Marjana Marinška, zavzetega citrarja, kulturnega organizatorja in pravnika, ki je bil takoj za stvar. Mogoče je malo poizkušal vodo speljati na svoj mlin, na Prešmentane citre v Velenju, a jaz v tem nisem videl nič slabega. Res je, da sem potem še leta poslušal, kako da sem Grižanom odvzel citrarje, a v Grižah bi lahko imeli sedež Citrarskega društva Slovenije, če bi le bilo dovolj zavzetih ljudi, ki bi imeli interes, da takšno društvo deluje v njihovem kraju. Marjan je bil edini, ki je z mano poprijel za delo. Pripravila sva vse potrebno za ustanovitev društva. Statut društva smo usklajevali z Miranom Krajškom, ki mu seveda ni bilo po volji, da društvo ne bo stacionirano v Grižah in v statut smo kot plod kompromisa po usklajevanjih dali določilo, ki pravi: »V primeru prenehanja društva preide premoženje društva Kulturnemu društvu Svoboda Griže.« CDS je imelo do predlani sedež v Velenju, zdaj je v Kamniku in mogoče bo kdaj še v kakšnem drugem kraju, lahko tudi v Grižah.

To se je, videno z mojimi očmi, dogajalo okrog ustanavljanja društva pred desetimi leti, večino zgodovine CDS-ja pa lahko preberete na spletni strani CDS-ja in v našem glasilu Slovenski citrar (SC). Za kaj več bi porabil preveč papirja, saj se je v teh desetih letih na področju citrarsstva tudi zaradi delovanja CDS-ja veliko zgodilo. Zato smo se v Upravnem odboru Citrarske-

ga društva Slovenije odločili, da v jubilejnim letu raje izdamo novo notno zbirko. Luč sveta je tako poleti zagledal zajeten zvezek priredb za dunajsko uglasitev z naslovom Bom citrarja vzela, ki mu bo mogoče do konca leta sledila še ena zbirka.

Vsem članom CDS-ja želim vse dobro in vas vabim, da ostanete naši podporni člani, ali še bolje: postanete še malo bolj aktivni člani!

Naj vam citre dobro pojejo!

Peter Napret, predsednik CDS

ZBOR ČLANOV

Sončna sobota 4. aprila 2009 nas je popeljala na redni, 11. zbor članov Citrarskega društva Slovenije. Tokrat so se naše poti srečale v Litiji v prostorih Občinske knjižnice, kjer smo v uvodu poslušali nastop Slovenskega citrarskega kvarteta, ki je tako ustvaril sproščeno vzdušje. Melodije izpod prstov Petra Napreta, Tomaža Plahutnika, Anite Veršec in Irene Zdolšek so kljub dopoldanskim uram, ki jih glasbeniki praviloma nis(m)o vajeni, zvenele prijetno in prepričljivo ter ob priredbi črnskih duhovnih pesmi rahlo drugače in tako so poleg Cvetočega lokvanja ter Prelovčevega dekleta z rdečimi rožami pokazali delček širokega spektra, ki ga je moč izvajati na citre.

Pregled tako finančnega stanja, ki ga je podala blagajničarka društva, gospa Marta Zdolšek, kot tudi delovanja društva v preteklem koledarskem letu, ki ga je podal predsednik društva, Peter Napret, je pokazal, da smozelo pridni in aktivni na več področjih (seminarji za mlajše in starejše, projekt »Slovenski citrarski orkester«, Prešmentane citre v Velenju, Zlate citre v Grižah itd.). Pogled v plan dela za tekoče koledarsko leto je prav tako zelo poln in hkrati poseben, saj letos društvo praznuje deset let delovanja. V razpravi, kako obeležiti desetletnico, smo sklenili, da se bo na vsaki prireditvi, kjer bodo sodelovali člani društva, posebej poudarila naša okrogla obletnica.

Navdušuje tudi podatek, da se število citrarjev vztrajno povečuje, tako tistih, ki že uživajo v tretjem življenjskem obdobju, kot tudi mlajših, ki obiskujejo pouk v glasbenih šolah; hkrati je tudi vedno več študentk citer, tako da se za prihodnost kakovostnega citranja ni bati. Vseeno

pa kljub vedno večjemu številu citrarjev žal ne sledi aktivnost na širšem citrarskem področju in tako večino bremena prevzema le peščica ljudi, ki skrbi, da se društvo ohranja pri življenju in da citre pridobivajo na večji sprejetosti v množici vseh inštrumentov. Tako se lahko napačno ustvari vtis, da je to področje delovanja rezervirano le za nekaj posameznikov in da se povprečnega bralca/citrarja dogajanje ne tiče. Društvo smo ljudje in od vseh nas članov in članic je odvisno, kako daleč bo segel naš glas in kam bo šel razvoj citrarstva v Sloveniji. Vsak, ki bi lahko kakorkoli prispeval k delovanju, je lepo vabljen k sodelovanju. Ob koncu so nas gostitelji, prizadevni citrarji pri Društvu upokojujencev Litija, popeljali v praznično, deseto leto delovanja društva; pogostili so nas in nas presenetili s torto, mamljivo dišečimi in okusnimi citrami, in nas tako zopet popeljali v praznično vzdušje.

Duška Stopar

ČLANARINA

Vse člane, ki še niso poravnali letošnje članarine, prosimo, da to čim prej storijo. Tiste, ki ne plačujejo članarine, po nekaj opozorilih zbrisemo s seznama članov. S tem imamo precej stroškov, zato položnic ne prilagamo. Članarino plačate na račun pri Poštni banki Slovenije SI56 9067 2000 0448 007. Navajajte, prosim, točne podatke o članu, za katerega plačujete. Prihaja namreč do zmede, ker vplačnik ne navede, da plačuje za člana, ki se npr. piše drugače kot on sam. Letna članarina še vedno znaša 10 €. Zanj smo vam hvaležni, saj je še edini redni prihodek društva. Če želite preveriti, ali imate poravnano članarino, pokličite našo blagajničarko, gospo Marto Zdolšek, na tel. št. 041 914 234, ali tajnika društva na tel. št. 041 910 190.

Upravni odbor CDS

CITRARSKO DRUŠTVO SLOVENIJE

ČEMBALO, CITRE IN ŠE KAJ

Koncert Čembalo, citre in še kaj ..., naslov, ki zaobjame celotno vsebino koncerta, ki je potekal 6. aprila 2009 na novi Glasbeni šoli Rista Savina v Žalcu. Poleg citer in čembala še kaj... Ja, še kaj. To je bil nastop odlične flavtistke Nine Baša, zvok flavte prepleten s čembalom v Hamburgski sonati C. Ph. E. Bach, nastop trobentača Dejana Podbregarja, čelistke Maje Keblič ter sopranistke Nataše Kranjc in violinistke Jerneje Pačnik. Nastopili so tudi mlajši učenci, ki si nabirajo prve odrske izkušnje, večinoma pod mentorstvom prof. Irene Kralj (čembalo) ter Irene Glušič (citre). Od učencev je presenetil mladi Thys Grobelnik na čembalu, ki je odigral svojo skladbo Mali Rondo.

Skladba je trajala kar dobre tri minute, kar za učenca, ki igra šele nekaj let, ni kar tako. Citre so zvene le precejšen del koncerta. Predstavile so se tri Irenine učence, zaigrala pa je tudi Irena in predstavila, kako citre zvenijo v različnih zvrsteh (jazz, sodobna glasba, glasba 17. stoletja). Organizatorsko je bil koncert zelo dobro izpeljan. Odlična ideja je bila, da je bil koncert tako raznolik, z izmenjavanjem nastopov mlajših učencev in njihovih mentorjev v različnih komornih zasedbah. Na Glasbeni šoli v Žalcu citre poučujejo šele prvo šolsko leto, pa so že pripravili tako lep, citrarsko obarvan koncert.

Janja Brlec

KONCERT URŠKE ARLIČ GOLOLIČIČ IN IRENE ZDOLŠEK

8. aprila 2009 smo lahko v Galeriji sodobne umetnosti v Celju poslušali glasbo Urške Arlič Gololičič in Irene Zdolšek. Slednjo citrarji že kar dobro poznamo, saj je glede na njeno glasbeno ustvarjanje ni mogoče prezreti. Je prejemnica posebne nagrade za interpretacijo sodobne skladbe na citrah na 2. mednarodnem tekmovanju citrarjev, letošnje leto je izšel njen glasbeni prvenec Zither moves; je prva, ki je diplomirala na Visoki šoli za glasbo v Münchnu, in še bi lahko naštevali.

Koncert je bil v okviru koncertov Glasbene mladine Slovenije (GM oder). GM oder je cikel večernih koncertov v različnih slovenskih krajih, namenjen promociji najobetavnejših mladih slovenskih glasbenikov in glasbenic v starosti do 25 let. Poleg koncerta v Celju je bil koncert izveden še 14. aprila na Jesenicah v Kosovi graščini

ter 16. aprila v Slovenski filharmoniji v Dvorani Slavka Osterca. Ljubljanski koncert je posnela tudi TV Slovenija, predvajan je bil v začetku junija. V sezoni 2004/05 je Irena že solistično sodelovala z Glasbeno mladino Slovenije, tokrat pa je združila moči z Urško Arlič Gololičič. Urška je sopranistka, ki je leta 2005 z odliko diplomirala iz solopetja. Sodelovala je na raznih tekmovanjih: večkrat je zmagala na državnih tekmovanjih, na mednarodnem tekmovanju C. A. Seghizzi v Italiji je zmagala v oratorijski kategoriji, pripadla ji je posebna nagrada strokovne žirije za najvišji umetniški vtis na opernem tekmovanju Belvedere na Dunaju, na tekmovanju Ondina Otta v Mariboru pa je leta 2008 prejela titulo »Novi Puccinijev glas«. Koncert je bil vrhunsko izveden. Izvajali sta glasbo J. Dowlanda, A. Scarlattija, A. Caldera, W. A. Mozarta ter sodobno glasbo G. Andergassna, P. Kiesewetterja, Benjamina Ipavca ter Gregorja Stermeckija.

Samospjev Vrba na Strniševo besedilo skladatelja Gregorja Stermeckija je eno redkih slovenskih del napisanih za glas in citre in je nastal posebej za ta cikel koncertov, sicer pa se je koncert spletal okoli Mozartove Komm liebe Zither. S temi koncerti je Irena veliko pripomogla k uveljavljanju citer, saj prav ona vedno znova javnost opozarja, da so citre primerne tudi za igranje sodobne glasbe, glasbe 16., 17. stoletja in ne zgolj ljudske glasbe. Vse čestitke Ireni in še veliko takih koncertov, kot je bil ta v Celju.

Janja Brlec

Urška Arlič Gololičič in Irena Zdolšek

OD TIŠINE GORA DO MODRINE MORJA

V sredo, 6. maja 2009, smo v Münchenski filharmoniji Gasteig z velikim veseljem prisluhnili citrarskemu koncertu mladih slovenskih študentk citer Janji Brlec, Tinki Budič, Doroteji Dolšak in Franji Kočnik, ki so ta večer na tradicionalnem slovenskem glasbilu izvajale slovensko ljudsko glasbo in novejša dela mladih slovenskih komponistov. Prvotno sta bili izvedeni dve deli; Sonata za diskantne citre solo, avtorja Črta Sojarja Voglarja, ter Pod zvezdnim drevesom za sopran, citre in klavir.

Citarke Tinka, Doroteja, Franja in Janja študirajo citre na Hochschule für Musik und Theater (Visoki šoli za glasbo in gledališče) v Münchnu v razredu prof. Georga Glasla. Študijski koncert z lepim naslovom Od tišine gora do modrine morja je potekal v okviru 5. evropskega glasbenega festivala Europamusicale. Prof. Glasl je na začetku povedal, da se pokrajinska in kulturna

ZAHVALA

Z organizacijo in promocijo koncerta je bilo res veliko dela. Zato gre na tem mestu posebna zahvala Tomažu Plahutniku in Petru Napretu, ki sta nam s svojimi priredbami pomagala pri oblikovanju programa. Pristrčna hvala!

Janja Brlec, Doroteja Dolšak,
Franja Kočnik in Tinka Budič

raznolikost Slovenije odraža v slovenski glasbi in da to raznolikost na tako majhnem koščku zemlje dosega komaj katera druga dežela.

Naše citrarke so na različnih citrah izvajale slovenske narodne. Moj očka ima konjička dva, Fantje po polj gredo ter Venček slovenskih veselih in pivskih pesmi. Sledile so še sledeče skladbe: Fantazija na temo Gustava Ipavca, Cvetoči lokvanj in Jaz bi rad rdečih rož. Nekatero pesmi je s spremljavo citer doživeto interpretirala slovenska študentka solopetja, sopranistka Elvira Hasanagić (Zrelo je žito, Nocoj pa, oh, nocoj ter Venček narodnih). Na koncu so dekleta kot dodatek zaigrale vsem dobro poznano Avsenikovo Na Golici in tako veselo zaključile uro in pol dolg koncert.

Ob interpretaciji del slovenskih mlajših komponistov smo lahko spoznavali, kakšno izrazno moč imajo citre in da je to inštrument, ki zmore povezovati tradicijo in sodobnost. V slovenskem delu občinstva smo se komaj zadrževali, da nismo ob slovenskih narodnih začeli brundati melodije, najraje bi na glas zapeli in zraven zaplesali. Ponosni smo na "naše citrarke"! Na tem mestu vam izrekamo vse čestitke za vaše ustvarjalno delo, zahvaljujemo se za vašo radodarno pomoč pri prireditvah v naši župniji in vam želimo veliko uspeha na vaši umetniški poti!

Barbara Alič, pastoralna
sodelavka na slovenski katoliški misiji
v Münchnu

MINILO JE ŠEST LET ...

Odkar se citre na nekaterih glasbenih šolah poučujejo kot redni predmet, so v šolskem letu 2008/2009 prvi citrarji zaključili glasbeno izobraževanje na nižji stopnji. Trenutno je v Sloveniji 20 javnih in dve zasebni glasbeni šoli, kjer se poučujejo citre. Na nekaterih glasbenih šolah so jih poučevali že prej, vendar pouk ni bil financiran s strani države in marsikje učenci niso dobili spričevala. Izobraževanje poteka že 6 let, od leta 2003, dvakrat tedensko po 30 minut.

V višjih razredih je omogočen tudi pouk komorne igre. Na šolah, kjer ne zadostujejo zakonskim pogojem za uvedbo rednega pouka citer, poučujejo citre kot nadstandardni predme. V tem

primeru pouka ne financira Ministrstvo za šolstvo in šport, temveč se financira iz drugih virov (večja šolnina, prispevek lokalne skupnosti ...).

Povprašala sem učitelje citer v glasbenih šolah, kakšni so njihovi občutki ob tem, kako so se srečali s poučevanjem, česa si želijo in kaj pogrešajo. Od vseh, ki svoje bogato znanje prenašajo na mlajše, se posebej zahvaljujem Jasmini Levičar, Aniti Veršec in Petru Napretu, ki so v svojem natrpanem urniku našli nekaj časa za odgovore.

Duška Stopar

Citre sem začela poučevati pred enajstimi leti in takrat sem učila samo dunajsko uglasitev, na kateri so prečudovito zvene le znane ljudske pesmi in napevi. Literatura je bila pretežno nemška in avstrijska, torej razni valčki, mazurke, polke ... Vse nekako bolj harmonično, spevno. Igralo se je na raznih srečanjih citrarjev, ki so potekala po različnih koncih Slovenije in to so bila resnično sproščena srečanja, brez komisij in ocenjevanj. Nastopali so tako mladi, začetniki, kot tudi že uveljavljeni citrarji.

S sprejetjem citer v glasbeno šolo je bilo potrebno zamenjati uglasitev. Na raznih seminarjih in pri učiteljih standardne uglasitve sem poskušala usvojiti čim več znanja o tej uglasitvi in kmalu začela s poučevanjem tudi te. S tem sem dobila novejšo literaturo, več je bilo priredb, skratka, vse novo. Začela so se tekmovanja citrarjev, kar je dodatno pripomoglo k napredku citrarstva, saj se iz leta v leto povečuje kvaliteta igranja in tudi izbor skladb je pestrejši. Vendar so s tem izzvenela srečanja, ki so bila poprej kot nekaka veselica.

Veseli me, da se citre razvijajo in izboljšujejo. Tako v načinu igranja, kot v sami obliki. Razvija se moderna glasba, vendar pa kljub vsemu menim, da v nižjih glasbenih šolah še ne bi smela prevladovati. Otroku je potrebno dati čim širši spekter melodij, ki jih lahko zaigra na citre, in opazovati, katera zvrst mu najbolj leži in na tem potem graditi. Predvsem pa ga vzpodbujati in mu ponujati skladbe, ki jih igra z občutkom in veseljem.

Mogoče se premalo upošteva dejstvo, da so citre prišle v glasbeno šolo kot ljudski inštrument in hočemo iz citer narediti koncertni inštrument, pri tem pa smatramo ljudsko glasbo kot nekaj manj vrednega. Verjetno tudi zato, ker se ljudska glasba igra že od nekdaj in smo je kar malo naveličani. Vendar menim, da ni lepšega, kot z občutkom zaigrana lepa ljudska melodija, ki jo na takšen način ohranjamo živo še danes.

Jasmina Levičar
učiteljica citer na GŠ Sevnica

Presrečna sem bila, ko sem začela obiskovati glasbeno šolo v Brežicah in se pri prof. Mateji Kolić začela učiti igranja na citre. Veliko znanja mi je dala, predvsem pa ljubezni do tega glasbila in volje do izpopolnjevanja ter prenašanja znanja na učence. Kar kmalu sem začela poučevati. Na začetku sem poučevala dunajsko

uglasitev in kaj kmalu spoznala, da na standardno uglasitev lahko igramo več različnih zvrsti glasbe. Udeležila sem se kar nekaj seminarjev v tujini in začela obiskovati konservatorij v Gradcu.

V GŠ Brežice poučujem že deset let. Sedaj, ko so citre priznane in enakovredno glasbilo z drugimi instrumenti, mi je v veliko veselje, da lahko na koncu šolskega leta učencem izročim v roke uradno spričevalo. Upam, da bodo učenci kmalu lahko znanje pridobivali tudi na srednji glasbeni stopnji v Sloveniji.

Izkušnje pri delu z učenci so me marsikaj naučile. Kmalu sem ugotovila, da jim je večja motivacija za vajo, če jih igra več skupaj. Ker sva z Matejo uspešno sestavili kar nekaj duetov in kvartetov, se mi je porodila zamisel o orkestru. Tako se je pred desetimi leti začelo. Učenci so bili navdušeni, še bolj pa tisti citrarji, ki so že nehali obiskovati glasbeno šolo ter tako dobili priložnost, da svoje znanje uporabijo in tako ohranijo stik s starejšimi in mlajšimi citrarji.

Anita Veršec, prof.
učiteljica citer na GŠ Brežice

Citre sem začel poučevati leta 1989 na Glasbeni šoli Hrastnik. Bil sem še študent. Poleg poučevanja violine, mojega primarnega instrumenta, so me porabili še za poučevanje kitare, ki sem jo sicer bolj slabo obvladal, a bila je pač potreba po učitelju. Ker sem se nekaj let prej kot samouk začel ukvarjati tudi z igranjem na citre, sem kmalu predlagal, da bi začel poučevati tudi ta instrument, češ, če lahko poučujem kitaro, zakaj ne bi tudi citer. K sreči je imela takratna ravnateljica dovolj poguma za takšen »horuk« začetek in kmalu se je GŠ Hrastnik pridružila tisti skupini petih ali šestih šol, ki so ta instrument poučevali bolj »na črno«. Da so nekako uradno pokrili takšne »divje predmete« v šolah, so šolski oblastniki iznašli ime »nadstandardni predmet«.

Pod tem dežnikom so potem citre ostale vse do leta 2003, ko so se z uveljavitvijo novega Zakona o glasbenem šolstvu skupaj z diatonično harmoniko in tamburicami pridružile drugim glasbilom na predmetniku glasbenih šol v Sloveniji. Vmes je bila dolga pot, polna usklajevanj, mogoče tudi prerekanj, lobiranj in podobnih aktivnosti. Nehvaležno je omenjati imena posameznikov, ki so zaslužni za vstop citer v glasbene šole, je pa teh posameznikov kar nekaj. Vsekakor vsi tisti, ki smo v tistih letih poučevali citre na glas-

benih šolah in tako dokazovali, da bi to glasbilo lahko preživelo v učilnicah javnih šol. Kolikor jaz poznam takratno situacijo, mislim, da smo citrarji imeli srečo, da je prevladovalo primerno ozračje ter da je bilo nekaj ljudi na pravih mestih. Prav gotovo je bil to mag. Franci Okorn z Ministrstva za šolstvo, ki je to veliko spremembo v glasbenem šolstvu izpeljal. Gospod je zdaj že v pokoju, a bi bilo prav, da bi tudi zdaj imeli na tako visokih položajih kakšnega prijatelja citer, ki bi instrumentu utrl pot naprej v sistemu glasbenega šolstva. Namreč kar malo se zatika; sprememba učnega načrta za citre (podaljšanje izobraževanja na 8 let) ni bila uveljavljena tako kot za nekatera druga glasbila, priča pa smo tudi pravi blokadi vstopa citer na srednješolsko stopnjo izobraževanja.

Vendar moramo biti optimisti in zavzeto delati naprej. Zdaj marsikaj sloni na naših slovenskih

diplomiranih citrarkah, ki prihajajo z ustrežno citrarsko izobrazbo s študija v tujini. Podpirati jih moramo pri njihovih prizadevanjih, da jim naša država prizna ustrežno stopnjo izobrazbe, da se širijo citrarski oddelki in da šole začno zaposlovati učitelje citer, ki obvladajo svoj posel. Sam nimam citrarske diplome in iskreno napišem, da bom enkrat v prihodnosti prav srečen citrar amater, ko ne bom smel več poučevati citer (tako kot že dolgo ne poučujem več kitare), ker bomo imeli dovolj profesorov in profesorjev citer. Poučeval bom »le« violino, saj bo za pouk citer poskrbljeno na ustrezni strokovni ravni.

Peter Napret, prof., učitelj
citer na GŠ Frana Koruna Koželjskega Velenje
in GŠ Ljubljana Moste - Polje

10 LET PRVEGA CITRARSKEGA ORKESTRA V SLOVENIJI

Minilo je že deset let, odkar so v Glasbeni šoli Brežice pod vodstvom Anite Veršec, prof., ustanovili citrarski orkester. Najprej je orkester štel približno 10 citrarjev, z leti pa je število naraslo na kar 26 citrark in citrarjev. V orkestru imamo tudi kitarista, harmonikarja, kontrabasista, flavtistki ter pevko, občasno nam pomaga mlada violinistka Nika Povšič. Imamo tudi predsednico Anjo Urek ter podpredsednika Darka Petana. Naš citrarski orkester je že imel nekaj internih in nekaj javnih nastopov. Od leta 2006 se orkester vsako leto predstavi s samostojnim koncertom »Ko strune citer zapojó«. Predstavili smo se tudi v tujini, sodelovali v oddaji Na zdravje na nacionalni televiziji in leta 2008 na Prešmentanih citrah v Velenju osvojili naslov NAJBOLJ PREŠMENTANA

CITRARSKA SKUPINA. Letos ob deseti obletnici smo posneli svojo prvo zgoščenko.

Zgoščenko smo premierno predstavili na koncertu ob 10-letnici, maja 2009, v Viteški dvorani Posavskega muzeja Brežice. Seveda pa takega uspeha pri delu zagotovo ne bi imeli, če vodstvo Glasbene šole Brežice za to ne bi imelo pravega razumevanja. Predvsem velja zahvala g. Dragutinu Križaniču, ravnatelju GŠ Brežice, ki zna vedno najti potrebna sredstva in pravo moralno podporo.

NAŠI ZVESTI PUBLIKI SE ISKRENO ZAHVALJUJEMO TER UPAMO, DA NAM BO ŠE NAPREJ STALA OB STRANI.

Anja Urek

foto: B. Vovčko

V Viteški dvorani Posavskega muzeja Brežice je v četrtek 28. maja 2009 ob 20. uri potekal koncert Citrarskega orkestra Glasbene šole Brežice. S koncertom "Naših 10 let" so citrarji in citrarke obeležili 10 - letnico delovanja orkestra, ki je bil donedavnega edini stalno delujoči citrarski orkester v Sloveniji in predstavili svoj prvi CD.

Program, ki se je odvijal pod taktirko dirigentke orkestra Anite Veršec, je v rednem delu obsegal štirinajst skladb. V prvem delu se je prepletala stara glasba in klasika, ki je s Tretjim

človekom nakazala na lahkotnejši drug del, kjer so zazvenele priredbe slovenskih ljudskih pesmi in popevk v priredbah Tomaža Plahutnika, Petra Napreta in Anite Veršec. Številno občinstvo, ki je napolnilo Viteško dvorano do zadnjega kotička, je lahko uživalo ob ubiranju strun mladih glasbenikov Glasbene šole Brežice in petju solistk Mihaele Komočar, Maje Weiss in Ester Najger, piko na i pa sta dodala uveljavljena citrarja Tomaž Plahutnik in Peter Napret.

Program je v drugem delu s svojim nastopom popestril še citrarski orkester Društva upokojencev Litija, katerega vodja je prav tako Anita Veršec. Skupina deluje komaj slabo leto, zato Citrarski orkester GŠ Brežice ni več edini tovrstni sestav v Sloveniji. Člani citrarskega orkestra so tako pripravili obiskovalcem nepozaben glasbeni večer in se spomnili na vse, ki so jim na prehojeni poti stali ob strani in pripomogli k njihovim uspehom. Tako so se zahvalili svojim sponzorjem, prvi učiteljici citer na GŠ Brežice, ki je postavila temelje nadaljnjega citrarskega razvoja, Mateji Kolić, prof. in ostalim učiteljem, ki so pripomogli k delovanju orkestra: Jasmini Levičar (citre), Danielu Ivši (harmonika), Adriani Stažič (flavta),

Vladimiru Sveraku (violina), Dragutinu Križaniću (kontrabas), Berislavu Cerinskemu (kitara) in Marjetki Podgoršek Horžen (solopetje). Posebna priznanja so dobili tisti citrarji, ki v orkestru skupaj muzicirajo že od samega začetka: Mateja Avšič, Marko Ban, Alenka Iljaš, Tinka Budič, Ana Kranjc, Martina Baškovič, Breda Slovenc in Nataša Pleteršnik, poleg njih pa še Danica Avšič, ki je tudi tokrat poskrbela za vezni tekst ter dirigentka Anita Veršec brez katere te uspešne zgodbe seveda ne bi bilo. Zato ji gredo vse čestitke in pohvale ter dobre želje za delovanje orkestra v prihodnosti.

Nastopajoče je s svojo udeležbo počastil tudi brežiški župan gospod Ivan Molan in jim čestital ob jubileju. Vsekakor pa ima pomembno mesto v razvoju orkestra tudi ravnatelj, gospod Dragutin Križanič, prof., ki je v svojem nagovoru med drugim dejal: **»...če v srcu pušči glasba sledi, je to pot do plemenitejšega odnosa med ljudmi, je pot, da človek postane človeku človek, kajti narod je prepoznaven po kulturi...«**

Bojan Vovčko

CITRE ZITHER CETRA

4. mednarodna delavnica za mlade citrarke/je

V Münchenskem kulturnem centru Gasteig se bo četrty odvila delavnica za mlade citrarke/je. V središču pozornosti tridnevnega seminarja, ki bo potekal vzporedno s festivalom Zither 8, je veselje nad muziciranjem in kreativen, igriv pristop do glasbe. Delavnica bo potekala od petka, 26. marca, do nedelje, 28. marca 2010, v prostorih Visoke šole za glasbo in gledališče München, Gasteig. Južnotirolska komponistka Manuela Kerer, ki jo poznamo že s festivala Zither 7, bo za delavnico napisala delo za citrarski orkester.

Posamezni glasovi novega dela se bodo v manjših skupinah »predelali« ž pred pričetkom festivala v posameznih državah. Poleg tega se bodo igrale skladbe s področij ljudske glasbe, folklore, stare glasbe ter rocka in popa. Udeležencem bodo v pomoč pristojni učitelji njihovih držav: za Južno Tirolsko Reinhilde Gamper, za Avstrijo Martin Mallaun, za Slovenijo Irena Zdolšek, za Nemčijo Rosalyn Sabo, Irmengard Auer in Brigitte Wallner.

Po pripravljenem programu bomo v času festivala delali še skupaj. Moto je „let's groove“. V nedeljo ob 14. uri bo koncert v dvorani Blackbox. Med vajami v času festivala Zither 8 bo udeležencem ostalo dovolj časa, da bodo lahko obiskali preostale koncerte.

Delavnice so odprtega tipa tudi za zainteresirane učitelje citer, ki si želijo pridobiti ideje za lastno pedagoško delo.

Starost udeležencev: od 10 do 20 let.

Kraj: Visoka šola za glasbo in gledališče, München, Kellerstr. 6 (S-Bahn postaja Rosenheimer Platz)

Prijavnina: 60 € (vsebuje prost vstop na vse koncerte v času festivala).

Po potrebi lahko za udeležence rezerviramo prenočitev z zajtrkom (prib. 25 €).

Prijava na delavnico je možna do petka,
7. 12. 2009, v pisarni:
Bayerischer Volksbildungsverband
Pienzenauer Straße 12
81679 München
Tel. 089/99 73 89-6
Fax: 089/99 73 89-73
Email: konzerte@bvv-ev.de

Število udeležencev je omejeno. Pri previsokem številu prijavljenih bo o udeležbi odločal vrstni red prispelih prijav.

Nadaljnje informacije najdete na www.zither8.de, vsi zainteresirani iz Slovenije pa lahko pokličete gospo Ireno Zdolšek na tel. št. 031 337 567.

31. VAMÖ - PFINGSTSEMINAR 29. MAJ - 2. JUNIJ

Blizu mesta Amstetten, točneje v vasici Zeillern, se je v tamkajšnjem grad-hotelu uspešno odvil sedaj že 31. VAMÖ binkoštni seminar za citre, oprekelj, kitaro, harfo, blokflavto in štajersko harmoniko. Seminar je organizirala uveljavljena citrarka in profesorica citer v Celovcu, ga. Ilse Bauer-Zwonar, ki nas je starejše in mlajše udeležence razdelila med pestro izbiro učiteljev.

Na seminarju so citre tokrat poučevali: Freddy Golden, Martin Mallaun, Michal Müller, Johannes Rohrer, Klaus Waldburg, Christian Krenslerner in Silvia Sternjak. Poleg odličnih citrarjev so tudi ostale inštrumente poučevali izvrstni pedagogi z veliko izkušnjami.

Vsak udeleženec je imel pri izbranemu učitelju v dopoldanskem času trideset minut intenzivnega pouka, ki so se ga lahko udeležili tudi drugi, t. i. pasivni udeleženci, in popoldan še igranje v komorni skupini. Tekom dneva pa si je vsak posameznik lahko glede na interes in čas, ki mu je ostal poleg vadenja, izbral še druge delavnice. Izbira je bila pestra; spoznaval si lahko različne evropske plese, improviziral z ritmom, poglobljaj znanje glasbene teorije, prepeval v pevskem zboru, igral avstrijsko narodno glasbo ali pa sodeloval v dveh citrarskih orkestrih, ki sta bila programsko precej raznolika. Najmlajšim je bila namenjena posebna delavnica, ki jo je skupaj s Silvio Sternjak vodila tudi "naša" Irena Glušič.

Ves čas seminarja je bil vsem na voljo sejem, na katerem smo lahko kupili pestro izbiro not in CD-jev založbe Psalteria, 4'33'', kompozicije F. Goldna, naprstnike, strune, uglaševalce ..., se posvetovali ali kaj kupili pri izdelovalcih citer kot sta Mürnseer, Wünsche in Herbert Rust za oprekelj.

ORKESTRSKA IGRA

Glasbeno smo se sprehodili od ukrajinske ljudske pesmi Zvezdnata noč s poudarki na tremolu,

sodobne skladbe mlajše avstrijske skladateljice Manuele Kerer z naslovom Mir und Chari, kjer smo se poigrali z različnimi zvočnimi efekti, ki jih proizvedejo pingpong žogice, svinčniki, ključiči za uglaševanje, nenazadnje tudi naši nohti, do klasične Straussove Pizzicato polke pod taktirko Martina Mallauna. Nič manj zanimivo ni bilo delovanje orkestra Freddy-a Goldna, kjer smo igrale tudi vse udeleženke iz Slovenije. Igrali smo dve njegovi priredbi; Seven to count in The anwil swings. Prvo v (kot že naslov nakazuje) sedemosminkem taktu, ki ga marsikdo ni bil tako vešč, in drugo s tipičnimi sinkopami. Izbrani skladbi sta poskrbeli, da so bili prsti polno zaposleni.

Večeri so bili namenjeni predstavitvam tako učiteljev kot tudi udeležencev. Prvi večer je svoj pogled na improviziranje v obliki razprave predstavil eden izmed boljših na tem področju, Michal Müller. Drugi večer so se mu na odru pridružili tudi ostali učitelji in nam predstavili delček svojega repertoarja v različnih kombinacijah – citre solo, citre z oprekljem, harfo, kitaro in tudi dudami. V drugem delu seminarja so poleg učiteljev prišli na vrsto tudi udeleženci, saj je bil tretji večer namenjen ljudski glasbi. V zadnjem, četrtem večeru, so se predstavile različne delavnice in še nekaj duetov udeležencev, naslednje jutro, tik pred odhodom, so se predstavile tudi komorne skupine vsakega učitelja.

Tako so okvirno potekali dnevi citrarskega seminarja v Avstriji. Letos se nas ga je udeležilo sedem Slovencev. Bilo nam je zanimivo, sladko in prekratko. Čeprav je sporazumevanje večinoma potekalo v nemščini, je glasba univerzalen jezik, kjer se vsi med seboj razumemo, zato upam, da se nam prihodnje leto pridruži še kdo.

Mateja Avšič

9. CITRARSKI SEMINAR V CELJU

V sredo, 1. julija ob 9. uri, smo se zbrali v Zavodu sv. Jožefa v Celju, kjer se je začel deveti tradicionalni državni poletni citrarski seminar. Bilo nas je kar nekaj; 24 citrarjev in citrark, poleg tega še flavtistka in kitarist ter štirje mentorji, med njimi **Doroteja Dolšak** in **Franja Kočnik**, ki sta pred kratkim diplomirali na Visoki šoli za glasbo in upodabljajočo umetnost München, **Peter Napret**, ki je poleg individualnega pouka in komorne igre vodil tudi citrarski orkester, ter **Irena Zdolšek**, ki sem tokrat prevzela organizacijo seminarja.

Udeležence seminarja smo polno zaposlili. V dopoldanskih urah so imeli individualni pouk, po kosilu pa igranje v citrarskem orkestru ter komorno igro, vmes smo našli uro časa za družabne igre. Po večerji so imeli malo prosto. Prvi večer ob osmih so imeli vsi možnost, da se zbranim predstavijo s kakšno skladbico. Imeli so torej samostojen koncert, katerega je povezoval Peter Napret, drugi dan pa smo nastopili vsi mentorji - Doroteja in Franja s skladbami iz diplomskega programa (S. L. Weiss, F. Schwenk, J. Dowland...), jaz sem zaigrala *Partie* od A. Logija (katero je moč slišati tudi na zgoščeni *Zither moves*, ki je izšla pred kratkim), vse skupaj pa je zaokrožil Peter z variacijo na temo *Green sleeves*, priredbo *Ipavčeve Iz stolpa sem, ljudsko* Ko bi drugega ne imela ter simpatično *Ježkovo* melodijo.

Na tem koncertu smo tako predstavili resnejšo citrarsko glasbo, od stare do sodobne, ki je bila pisana prav za citre. Skratka, bila sta dva lepa večera, ki sta se nadaljevala z družabnimi igrami za vse, ki so si tega želeli.

skupina pri Doroteji Dolšak

Franja Kočnik z učenkama

Ti trije dnevi so minili zelo hitro (po mnenju marsikoga prehitro) in kmalu je nastopil skupen zaključni koncert, ki se je odvil v petek, 3. 7., ob 18. uri v Kardinalovi dvorani. Na njem so se predstavile vse komorne skupine ter citrarski orkester, igrali smo tudi vsi mentorji. Pred začetkom koncerta je v predprostoru dvorane gospod Jože Holcman razstavil svoje citre, ki jih je bilo možno tudi preizkusiti. Udeleženci so se lahko opremili s strunami, naprstniki, uglasovalci..., gospod Kobula pa je predstavil citrarske mize.

skupinska slika pred Domom svetega Jožefa

Takšen citrarski seminar je prijetno druženje mladih citrark in citrarjev, vključno z mentorji. Širi obzorja in dokazuje, da so citre še vse kaj drugega kot samo ljudski instrument. Naš poglavitni cilj je, da sodelujoče dodatno motiviramo k nadaljnjemu izpopolnjevanju igranja citer.

Irena Zdolšek

VELBANA GORCA

Na Velbani gorci nad Virštanjem je letos 20. in 21. junija potekal že četrti citrarski seminar za odrasle in samouke. Udeležilo se ga je šestnajst slušateljev, oba dneva jih je vztrajalo deset. Največ jih je bilo iz Velenja (Univerza za 3. življenjsko okolje) oziroma tistih, ki obiskujejo pouk citer na Vodnikovi domačiji v Ljubljani.

Seminar je tokrat vodila Jasmina Levičar, ki poučuje citre na Glasbeni šoli v Sevnici, organizator pa sem bil tudi tokrat Marjan Marinšek iz Velenja, ki sem si ta seminar zamislil, zraven pa tudi aktivno igral in povezoval.

Na programu so bile skladbe: Moj rodni kraj, moj rodni dom, Amazing Grace, Geh i schon von deiner, Eno rožco ljubim, Kadar pa mim hišce grem, Boarisch. Vsako skladbo je mentorica najprej predstavila, povedala, na kaj je potrebno paziti, kako lahko skladbo poenostavimo in jih tudi sama preigrala. Udeležence je razporedila po glasovih in tako so skladbe zvene le dvo in tro glasno, pri skladbah z besedilom smo zraven tudi zapeli. Vsak se je tudi predstavil in nekaj zaigral, kar je povzročalo nekaj treme, pa tudi radovednosti, kaj kdo zna. Zvečer prvega dne je bil javni nastop v restavraciji Velbane gorce s tem, da so celotni program v sprošče-

nem vzdušju izvedli udeleženci skupaj z mentorico sami, brez posebnih gostov. Drugi dan je bilo manj udeležencev, a odlično vzdušje se je nadaljevalo. Na obisk je prišla lanska mentorica Anita Veršec, prof., in nam dala priznanje, da smo se lotili tudi hitrejših skladb, kot je Boarisch in jo tudi preigrali. Za splošno vzdušje sta skrbela gostitelja Slavko Toplišek s svojimi duhovitimi šalami in odličnim rizlingom ter gospodinja Angela Toplišek, ki nas je z dobro kuhinjo kar preveč razvajala.

Seminar je bil zelo pester tudi zaradi tega, ker nam je prvi dan Dejan Praprotnik predstavil svoj program Učenje citer na daljavo in ker je prof. Peter Napret pred pričetkom rednega dela povedal veliko zanimivega o citrah in na citrah nazorno pokazal veliko koristnih stvari. Odgovarjal je tudi na vprašanja, ki so mu jih postavili udeleženci. Udeleženci so bili s tem programom in mentorico zadovoljni, dobro so se počutili, dogovorili pa so se, da se v novembru še srečajo na enodnevnem seminarju, ki bo verjetno v Domžalah.

Marjan Marinšek

MLADOSTNI SPOMINI NA CITRE

S citrami sem se seznanil v desetem letu starosti, pisalo se je leto 1940. Oče je od nekod prinesel nove, lepe, črno lakirane citre. Bili smo jih zelo veseli. Rekel je, da jih je zadel na srečelovu na gasilski veselici. Sumim, da jih je kupil, pa tega ni hotel priznati, ker bi mu doma mama očitala zapravljanje denarja. Citre so bile v tistem času velika moda in kdor je mogel, jih je kupil. Tako smo na naše citre brenkali vsi, stari in mladi. Not seveda nismo imeli, niti jih ne bi znali uporabljati. Igrali smo znane pesmi »na posluh« in to na eno ali dve struni. Spremljavo in bas so igrali le redki, največkrat tisti, ki so igrali na kakšen inštrument pri godbi na pihala ali pri tamburaškem zboru. Tako smo "citrali". Naše citre so bile zelo lepe, črno lakirane in so imele lep zvok. Meni pa ni bilo všeč, ker so bili robovi na citrah ostri in ne zaobljeni, kot bi po moji oceni morali biti. Imel sem "pipec", to je majhen žepni nožek, in sklenil sem, da bom naše citre popravil. Dela sem se lotil tako, da sem vse robove citer

Janez Balažič, foto: P. Napret

obrezal, zaoblil. Ker pa moj nožek ni bil preveč oster in ker nisem bil posebno spreten, so citre na koncu izgledale kot da bi jih obgrizle miši. S tako "popravljenimi" citrami pa zagotovo ni bil zadovoljen oče, ki mi je na to temo priredil celo "predavanje" s posebnimi glasovnimi poudarki. No, preživel sem. To "popravljanje" citer pa mi je ostalo v spominu. Te citre še vedno obstajajo in so dobro ohranjene, če ne štejemo mojega obrezovanja.

Kmalu je prišla vojna in smo na citre le malo igrali. Po vojni je bilo treba v šolo in službo in za citre ni bilo časa. Spomini na citre so ostali živi, možnosti za učenje pa skoraj ni bilo. Šele pred nekaj leti se je ponudila priložnost za učenje in želja po igranju na citre se mi je izpolnila.

Janez Blažič
iz skupine citrarjev
Društva upokojencev Litija

POGOVOR Z MARJANOM BETONOM

Marjan Beton, foto: P. Napret

SC: Gospod Marjan Beton, večina citrarjev pri nas igra na koncertne citre; kako to, da vi igrate na te drugačne?

Marjan Beton: Takšne citre sem dobil od pokojne tete leta 1940 v Ljubljani. Med vojno nisem še nič igral, sem pa zelo rad pel. Po vojni, ko sem bil star 12 let, sem začel ob nedeljah pred »deveto mašo« hoditi h gospe Julki Mandlc, ki je igrala skoraj vse instrumente, razen trobil in pihal, ter vodila zборе. Pokazala mi je, kako se igra. Na začetku je bila najtežja sinhronizacija prstov in ritem, sicer pa sem kar kmalu začel igrati po posluhu. Na naslednji vaji sem že z igral kakšnih pet pesmic več. Šlo je za pesmice, ki sem jih znal zapeti in sem jih sam prenesel na citre. Ugotovila je, da sem »zastrupljen« z glasbo, da se bom lahko sam učil igranja na ta instrument in skoraj ni bilo več potrebe, da bi hodil k njej. Koncertnih citer se nisem nikoli lotil. Vedel sem, da so težje obvladljive, moral bi se seveda naučiti note, a te sem spoznal kasneje skozi udeleževanja v zborih.

SC: Kako se vaše citre sploh imenujejo? V literaturi se za tak instrument navajajo različna imena: kitarske citre, akordične citre, ameriške citre, celo klavirske citre ...

Marjan Beton: Moje citre so mandolinske citre. To pa zato, ker imajo po dve struni za vsak ton v melodiji, kar da nekoliko trzajoč zven, kot pri mandolini. Dolgo časa sem mislil, da igram kitarske citre, potem pa sem ugotovil, ko sem naročil kitarske citre, da sem dobil citre, ki so imele po eno struno v melodiji. No, mandolinske imajo dve. Sicer je pa res zmešnjava v poimenovanju teh glasbil, ker obstaja več različic.

SC: Te citre se verjetno razlikujejo po velikosti, pač glede na to, koliko imajo strun oziroma akordov?

Marjan Beton: Te večje citre, ki jih imam sedaj, imajo šest akordov, tako da lahko igram v različnih durih. Ker zraven tudi pojem, mi najbolj ustrežata G-dur in pa D-dur. Molovih akordov ni, če bi bila potreba, pa bi si akord uglasil na mol.

SC: Mogoče nam nekaj malega zaupate o vaši življenjski poti, od kod izvirate, kaj ste sicer po poklicu itd.

Marjan Beton: Ne izhajam iz glasbene družine. Z mammo sva živela sama, ker je oče padel v drugi svetovni vojni. Tako ni bilo sredstev za obiskovanje glasbene šole. Imel sem posluš, začel sem igrati te citre, imam tudi klavir in ga malo igram. Za mojo željo po muziciranju, za mojo dušo, je bilo to dovolj. Glasba me je spremljala vse življenje, čeprav sem se poklicno udeleževal na čisto drugem področju - v usnjarski branži. Končal sem srednjo usnjarsko šolo, delal na usnjarskem področju, potem v komerciali, bil trgovski potnik za usnjene izdelke in se s tem delom tudi upokojil.

SC: Pa se vrniva na vašo glasbeno plat življenja. Kdaj ste začeli javno nastopati s citrami?

Marjan Beton: Praktično že takoj po osvoboditvi. Vabili so me na partizanske mitinge. Ne morem se strinjati s pripovedovanji nekaterih, da so bile citre po vojni zanemarjene. Jaz nimam te izkušnje. Mene so vabili povsod, tudi na partizanske komemoracije, peli smo partizanske pesmi, jaz pa sem zraven igral citre. No, kasneje pa seveda Griže. Rad se spominjam tamkajšnjih srečanj, bil sem kakšnih sedemkrat tam. Rado Kokalj me je spravil tja in leta 1990 sem prvič nastopil na 5. srečanju. Spomnim se vrčka, ki sem ga dobil na tistem srečanju in mi je bil drag spomin, dokler se ni razbil ...

SC: Kaj pa sodelovanje na Prešmentanih citrah v Velenju?

Marjan Beton: Hranim plaketo (pokaže uokvirjeno priznanje Najbolj prešmentani citrar) iz leta 1996. Na to sem res ponosen. Nastopali smo pred Namom v središču Velenja. Publika me je izbrala, takrat ni bilo strokovne komisije. Z igral sem Venček kavbojskih in z njim navdušil poslušalce. Zdaj sem ta uspešni venček pozabil, sploh ne vem več, katere pesmi so bile v njem. Bil je instrumentalno izveden in sestavljen iz raznih melodij iz kavbojskih filmov.

SC: Pri večini pesmi pa vendarle požete, kajne ?

Marjan Beton: Rad pojem. (Takoj položi roke na citre, ki jih ima ves čas pred sabo, poišče intonacijo in prične). Tole je ena krasna pesem, ne me prekinit (zapoje in zaigra valček o Robanovem kotu). To je verjetno Avsenikova pesem, ampak gre pa takole v originalu (in izvede isto pesem z malo drugačno melodijo v ritmu polke). Ko sem jo igral v Logarski dolini, so rekli: »No, pa je moral prit en Gorenjc, da nam je zapel pesem o naši dolini!«

SC: Ker imate veliko znanja o teh citrah, verjetno tudi kaj poučujete?

Marjan Beton: Rednih učencev nimam. Svetujem pri nakupu instrumenta, potem pa je kandidat/ka dvakrat ali trikrat pri meni, da pokažem, kako se igra, in je dovolj. Igranje teh citer ne zahteva znanja not. Se pa oglasijo pri meni iz raznih koncev Slovenije, da jim malo pokažem, uglasim strune in podobno.

SC: Kaj pa igranje po shemah, ki se položijo

pod melodijske strune?

Marjan Beton: Ja, to je dobro. Jaz bi te »note« šel delat, ampak vzame veliko časa. Žal mi je za veliko teh kartončkov, ki sem jih dobil od tete s prvimi citrami. Porazgubili so se, jaz pa se takrat v mladosti tudi nisem zavedal, da imajo kakšno vrednost. Jaz sam sem se v glavnem učil brez kartončkov pod strunami. Je pa res, da se da z njimi zelo enostavno igrati, praktično vsak lahko zaigra.

SC: Vi pa vendarle položite nekaj pod strune?

Marjan Beton: Ja. Kadar moram citre ozvočiti, dam pod citre magnet. Dve podolgovati ploščici, ena pod melodijskimi strunami, druga pod akordi. To mi je pokazal izdelovalec citer, g. Novak. Ti magneti morajo biti malo drugačni kot za koncertne citre. Nekdo v Kamniku mi je izdelal potenciometer. Čeprav sem jaz bolj navdušen, če me ozvočijo z mikrofoni. Magneti malce popačijo ton.

SC: Sicer pa sedaj prepevate v neki manjši vokalni zasedbi, kajne? V katerih zborih vse ste sodelovali?

Marjan Beton: Ja, to je zdaj vokalna skupina Rožmarin, s katero kar precej nastopamo. 25 let sem prepeval pri pevskem zboru na Kokrici, pa seveda pri Tomažu Tozonu v MPZ Kranj. Tam sem se praktično tudi največ naučil. Pri njem se je res splačalo pet. Gospod Tozon je velik poudarek dal na izgovorjavo. On je vsakega posebej slišal in ga popravljaj. Pred leti sem šest mesecev pel tudi pri Zvončkih pri Rudiju Bardorferju. Žal sem moral potem zaradi moje službe sodelovanje prekiniti.

SC: Kako pa gledate na razvoj citrarstva pri nas?

Marjan Beton: Navdušen sem nad razvojem citrarstva. Rad poslušam ansamble, ki imajo v sestavi tudi citre. Čudovito je bilo srečanje gorenjskih citrarjev na Jesenicah. Koliko je mladih! Moja vnukinja se uči klavir, to bo dobra osnova, da bo lahko kdaj igrala tudi mandolinške citre.

SC: Zdaj bova zaključila pogovor. Ne vem več, kaj bi vas vprašal. O vaši starosti ne bova govorila ...

Marjan Beton: Ja, zakaj pa ne? Glede na to, da se tudi starejši lahko ukvarjajo z glasbo, je takle instrument za tretje življenjsko obdobje prav primeren. Star sem 76 let in pol in hvala Bogu sta vitalnost in pamet še vedno na primernem nivoju. Pridejo trenutki, ko je človek potr in slabe volje, pa vzameš citre in igraš. Muzika je lahko neverjetna uteha.

SC: Hvala za pogovor! Pa nasvidenje na Kopitniku na 19. popoldnevu ob citrah!

Za SC se je pogovarjal in zapisal
Peter Napret

VIOLINSKE CITRE TUDI V TORONTU (LEPO) ZVENELE

Na povabilo slovenskih izseljencev iz Toronta in ljudskih pevcev iz Tepanja (občina Slovenske Konjice), smo 17. aprila z Brnika odleteli proti Münchnu in naprej proti Torontu. Tam so nas z odprtimi rokami pričakali g. Toni Ferko, izseljenec, ki je s pomočjo žene Beti in našega rojaka, g. Draga Gačnika, organiziral vse prevoze, nastope, ogleda in druge dejavnosti. Videli smo ogromno znamenitosti, za kar se gospodu Dragu iskreno zahvaljujem. Nastope smo imeli v štirih klubih slovenskih izseljencev: Bled, Triglav Sava in v Slovenija centru v Torontu, kjer smo se srečali tudi z nekdanjo pevko in nadobudno voditeljico slovenskega zbora v Torontu ter voditeljico na radiu Toronto go. Marijo Ahačič Polak.

Imela sem šest uradnih nastopov in štiri interne. Samostojno sem nastopila v slovenski šoli sv. Gregorija Velikega, pri maši v cerkvi in v Domu starejših občanov Lipa, kjer bivajo slovenski upokojenci. Tam sem se srečala tudi s kar nekaj Dobrepoljci. Srečanje je bilo zelo čustveno. Nikoli ne bom pozabila srečanja z go. Karolino iz Zagorice (Bavčevo teto), ko mi je ob stisku roke re-

kla: »O, Dobrepoljci, Zagoriški fantje!« In jaz sem dejala: »Ja, pogledjte, prinesla sem vam jih!« In podarila sem ji CD Zagoriških fantov. Ga. Karolina je bila zelo ganjena. Ob srečanju z njo in mnogimi Slovenci sem čutila isto: **BODIMO PONOSNI NA TO, KAR SMO, GOJIMO SLOVENSKO BESEDO IN PESEM ŠE NAPREJ!**

Obisk Kanade je bil gotovo eden izmed najlepših dogodkov v mojem življenju. Vedno jo bom ohranila v lepem spominu, še posebej po odprtih in gostoljubnih Slovencih.

Veronika Zajec

Veronika Zajec, njena mama Iva, duhovnik Drago Gačnik in ljudski pevci iz Tepanja pred Niagarskimi slapovi

SIJAJ MI, SONČECE

**Sijaj mi, sončece,
sijaj mi al' pa ne,
jaz vedno citral bom vsem ...**

Tako bi lahko parafrazirali besedilo slovenske ljudske pesmi, ki je hkrati naslovna skladba novega glasbenega projekta Nine Kompere Volasko in Tomaža Plahutnika ter Marjana Kregarja in Franca Kompere.

Pod okriljem ZKP RTV Slovenije je spomladi izšla zgoščenka slovenskih ljudskih pesmi, kjer je svoje priredbe prispeval in jih tudi odigral Tomaž Plahutnik. Vodilno vlogo nosi liričen sopran, ki mu zven ceter ob harmoniki doda svoj poseben čar; hkrati pa da že znanim ljudskim skladbam drugačen pridih, in kot že mnogokrat poprej, je Tomaž znova dokazal in pokazal, kako lahko tudi ljudsko pesem razvijamo in jo obravnavamo povsem enakovredno vsem ostalim. Na nek način tudi kot most med preprosto peto melodijo iz časov »mojih« (pra)dedkov in (pra)babic in med t. i. resno glasbo. Melodije so nam poznane (Nocoj, pa oh nocoj, Vsi so prihajali, Vsi so venci vejli in druge), a hkrati drugačne. Tako zelo naravno zvenijo vse priredbe, pod katerimi je podpisan, brez kakšnih posebnih olupšav in predložkov, tako minimalistično, a hkrati polno, in vendar niso to melodije za pet minut dela.

Tako, kot bi na nek način opisovali Tomaža; vedno delaven in poln novih idej, a hkrati tako skromen, da mnogokrat niti ne omeni projektov, v katere vlaga veliko svojega časa, volje in tudi energije.

Ta projekt sem zasledila povsem naključno, ko sem med vožnjo v nočnih urah na radiu slišala zven ceter in je Nina Kompere Volasko ravno predstavljala nov projekt, sicer bi po vsej verjetnosti ostal eden izmed stvari, ki jih v množici raznoraznih izdelkov nehote spregledam. Pa je škoda, ker si projekt, po mojem mnenju, zagotovo zasluži našo pozornost. Po pripovedovanju gospe Nine se v jesensko-zimskem času obeta še nekaj predstavitev, ker pa je vse skupaj pod okriljem ene izmed vodilnih založb pri nas, se nadejam, da bo izdelek zaobjel čim večji del publike in tudi na ta način širil in krepil vlogo ceter.

Tomažu želim še mnogo takšnih in podobnih sodelovanj, kajti vem, da mu idej ne bo nikoli zmanjkalo. Hkrati pa izrekam željo po tem, da bi nas v prihodnje tudi sam seznanjal o svojih projektih.

Duška Stopar

GORENJSKI CITRARJI NA STARI SAVI

V soboto, 6. junija, so v okviru projekta Poletne prireditve na Stari Savi zazvenele citre. Zazvene so ljudske viže, sodobnejše melodije ter slavna Cvetje v jeseni in Tretji človek.

udeleženci srečanja gorenjskih citrarjev

Srečanje naj bi se odvijalo na trgu pred Glasbeno šolo Jesenice, vendar je vreme odločilo drugače. Zbrali smo se v dvorani glasbene šole, kjer je 24 citrarjev iz cele Gorenjske dve uri navduševalo občinstvo s svojim nežnim zvokom.

Prireditev je otvoril priznani citrar iz Kamnika, Tomaž Plahutnik, z besedo pa ravnateljica glasbene šole Martina Valant.

Dopoldnevu je dal svoj pečat Marjan Beton. Je prav poseben citrar. Igra na več kot 150 let stare mandolinske citre, ki imajo svojstven zvok. Srečanje so zaznamovali tudi Damjana Praprotnik, študentka Koroškega deželne konservatorija, pevki Cirila Zupanc in Marija Pogorevc in Urška Praprotnik Zupan, ki sem prireditev tudi organizirala. Glasbene želje je izpolnjeval Dejan Praprotnik, saj je poleg Cvetja v jeseni na željo publike zaigral še znano melodijo iz filma

Tretji človek. Nastopilo je tudi veliko otrok, kar je pravzaprav namen tega srečanja. Želeli bi namreč, da citrarji ohranijo in negujejo svoje znanje tudi po končanem šolanju in zaenkrat je na gorenjskem to srečanje ena redkih priložnosti, da se pokažejo.

Za otroke je bilo izziv tudi priznanje. Citrarke Glasbene šole Jesenice so na natečaju narisale različna priznanja, izbrano priznanje citrarke Andreje Ažman pa smo skupaj z glinenimi citrami podelili vsem nastopajočim.

Urška Praprotnik Zupan

VEČER POD ČEŠNJO

V sodelovanju s Citrarskim društvom Slovenije so na upravi Kozjanskega parka pripravili »Večer pod češnjo«. Idejni vodja in pobudnik tovrstnih večerov je **Marjan Marinšek**. Že več let zapored v juniju pripravi svojstven kulturni program, ki se izvede pod češnjo na dvorišču uprave Kozjanskega parka.

Obiskovalci letošnjega, že četrtega, večera pod češnjo so imeli priložnost uživati ob milozvočnih zvokih citrarskih strun in vokalnih izvedbah nekaterih narodnih in sodobnejših pesmi. Predsednik Citrarskega društva Slovenije, **Peter Napret**, je predstavil delovanje društva, razvoj citer in citrarstva na Slovenskem. V programu se je predstavila skupina citrark **Dame s citrami**, ki so se citre začele učiti na Univerzi za 3. življenjsko obdobje v Velenju, ki jo vodi Marjan Marinšek.

Obiskovalci so imeli priložnost spoznati koncertne citre in prisluhniti zvokom, ki jih je s spretnimi prsti nadvse izbrano izvabljala **Duška Stopar**, na pomoč ji je s harmoniko priskočil tudi brat **Oskar Stopar**, nato so prisluhnili ubranemu petju Citrarskega tria, ki ga sestavljajo **Martina**

Marjanke z Marjanom

Zapušek, sopran, **Mira Slemenšek**, alt, in **Marjan Marinšek**, citre.

Obiskovalci prireditve so poleg koncertnih citer spoznali tudi violinske citre, na katere je zagrnila Veronika Zajec. Ob Damah s citrami so nastopili tudi **Gospodje s citrami**: Peter Napret, Dejan Praprotnik in Marjan Marinšek. Ti so se predstavili s svojim izborom skladb.

Jasna Sok

NAŠE ŠTUDENTKE CITER

Junija sta v Münchnu na citrah diplomirali kar dve naši citrarki, Doroteja Dolšak in Franja Kočnik. Mogoče je to lahko trenutek, da nekoliko pregledamo »bilanco« naših nadebudnih študentk citer. Obe, Doroteja in Franja, sta študirali v razredu docenta Geoga Glasla na Visoki šoli za glasbo in gledališče, tako kot naša prva diplomantka citer Irena Zdolšek, ki je študij končala že pred dvema letoma in, ki kljub manjgodnim razmeram v Sloveniji uspešno gradi kariero koncertne citrarke in profesorice citer.

V četrtek, 4. junija, je bil v prostorih Zasebne glasbene šole pri samostanu sv. Petra in Pavla na Ptujju preddiplomski koncert Doroteje Dolšak. Koncert

Mateja Avšič, Alenka Iljaš, Franja Kočnik, Doroteja Dolšak, Janja Brlec

se je odvijal v refektoriju, nekdanji samostanski jedilnici, ki zdaj služi kot koncertna dvorana. Po svoji akustiki in arhitekturi je odlična, žal besedo »siletium«, tišina, ki je zapisana pod stropom, moti hrup s ceste. Koncert je izzvenel kot prijeten šopek različne glasbe, od zahtevnih skladb, ki jih je Doroteja pripravljala za diplomu, do slovenskih ljudskih in ameriških tradicionalnih melodij, kjer sta se citrarki pridružili pevki Blanka in Monika Čakš.

Del zahtevnega diplomskega programa sta Doroteja in Franja izvajali tudi na koncertu mentorjev 9. citrarskega seminarja v Celju in na koncertu študentk citer na Prešmentanih citrah v Velenju. Tu so poleg omenjenih citrark nastopile še Alenka Ilič in Mateja Avšič (obe študirata citre na Konservatoriju Josef Fux v avstrijskem Gradcu) ter Janja Brlec (študentka citer v Münchnu). Na Velenjskem gradu smo slišali nekaj del, ki so jih nastopajoče študirale pri svojih profesorjih, in nekaj

Mihaela Komočar in Tinka Budič, foto: Darja Hrastelj

bolj znanih melodij, ki so jih koncertantke dale v program po moji sugestiji. Na citrarske koncerte namreč še vedno večinoma hodijo ljudje, ki raje prisluhnejo bolj poslušljivim melodijam, kot zahtevnim, sodobnim glasbenim delom. Ravno pravi kombinacija zahtevnejših del ter »skladb, ki gredo v uho«, je namreč recept, da počasi vzgajamo publiko, a je hkrati ne izgubljam, mogoče kakšnega poslušalca citer celo pridobimo. Pri velenjskem koncertu je to dobro uspelo. Posebej je »vžgak« Plahutnikov venček ljudskih Fantje po polj gredo, ki so ga vse nastopajoče izvedle skupaj kot izredno posrečen dodatek.

Vseh naših citrark, ki študirajo v tujini, je menda že enajst. Vse sicer ne študirajo le citre, obiskujejo še kakšno fakulteto v Sloveniji. Poleg omenjenih še Irena Glušič, Damjana Praprotnik in Sanja Jan, ki študirajo na Koroškem deželni konservatoriju v

Celovcu, pozabiti pa ne smemo na Tinko Budič, ki je končala tretji letnik citer v Münchnu ter na Neli Zidar Kos, ki v teh dneh pričinja s študijem po uspešno opravljenih sprejemnih izpitih v Münchnu. (Če je mogoče še kje kakšen/na naš/a študent/ka citer, napišete kaj o njem/j za naslednjo številko SC.)

Tinka Budič je imela v okviru Aninih večerov v cerkvi sv. Ane v Leskovcu pri Krškem lep koncert skupaj s sopranistko Mihaelo Komočar. Izvajali sta zahteven program stare glasbe (Dowland, le Roy, Weiss) v zanimivi kombinaciji izredno močnega dramskega soprana in citer (Kleitsch). Vsa čast Tinki, ki je precej pridobila na tonu in tehniki. Izredno simpatično in prepričljivo je zazvenelo Šest malih elegij na besedilo B. Brechta, sodobnega nemškega skladatelja Petra Kiesewetterja. Publiko sta še posebej navdušili z interpretacijo slovenskih ljudskih v Plahutnikovi priredbi ter z dodatki: Spet fantov vrisk in Bach-Gounodejevi Ave Mariji. Ne lahek preludij, ki spremlja to večno lepo melodijo, je Budičeva spretno pripeljala do konca in suvereno parirala močnemu, večkrat nagrajenemu sopranu Mihaele Komočar.

Kolikor morem, vse našete študentke spremljam in obiskujem njihove koncerte. Mogoče na katerem nisem bil, zato o njem nisem pisal. Dobro bi bilo, da bi se naše bodoče profesorice citer tudi same navadile spremljati koncertno dogajanje in bi si kdaj vzele čas tudi za kakšen podoben zapis, ki bi ga lahko objavili v SC. Naj ob tem pohvalim Janjo Brlec, ki je zbrala pogum in nam poslala dva članka o dveh citrarskih dogodkih, in Tinko Budič, ki je poskrbela za zapis o koncertu v Gasteigu v Münchnu. Držim pesti, da bi naše citrarke uspeli čim bolj »precitrati« študentska leta. Verjamem, da ni vedno lahko. A ko se občasno pogovarjam z njihovimi profesorji, mi vedno povedo, da so večinoma navdušeni nad delom in nadarjenostjo slovenskih citrark. V naši državi je še vedno problem priznavanje diplom iz tujine, tu bodo naše citrarke morale imeti precej potrpljenja. Drug problem pa je kadrovanje v našem glasbenem šolstvu, ki, kar se tiče novih učiteljev citer, ni vedno naklonjeno najboljšemu in najbolj izobraženemu profesorju.

V Citrarskem društvu Slovenije si po svojih močeh prizadevamo, da bi se razmere spremenile v prid novim izobraženim kadrom, iniciativa pa bodo morale vsekakor prevzeti diplomirane citrarke same, saj gre prvenstveno za njihov interes.

Peter Napret

PREŠMENTANE CITRE

Prešmentane citre, tradicionalni (že enaindvajseti) velenjski citrarski festival, je imel letos tri prireditve. O prvem koncertu »Naše študentke citer«, ki je bil 13. avgusta na Velenjskem gradu, pišem v članku s tem naslovom. Drugi koncert je bil 19. avgusta, prav tako na gradu. Nastopal je Slovenski citrarski kvartet, tokrat prvič v zasedbi z Janjo Brlec, ker je stalna članica Anita Veršec na porodniškem dopustu.

Darja Vrhovnik, Peter Napret, Tanja Lončar in Anton Horvat Prešmentane citre

Kvartet deluje že skoraj 10 let. 9. maja prihodnje leto bo minilo 10 let od našega prvega nastopa. Člani kvarteta (Anita Veršec, Irena Zdošek, Tomaž Plahutnik, Peter Napret) smo se o komornem muziciranju s citrami v tem času prav zaradi skupnega igranja veliko naučili, predvsem midva s Tomažem Plahutnikom, ki občasno napiševa kakšno priredbo za kvartet. Izdali smo

Luka in Monika Rožej ter Nataša Kramer

dve plošči: prva, na kateri je slovenska glasba, je izšla leta 2003, druga, z naslovom Citrarski kolaž (barok, citrarska klasika, jazz, popularne melodije), pa je izšla v letošnjem septembru. Tretja prireditev festivala je bilo srečanje citrar-

Gospodje s citrami; Peter Napret, Marjan Marinšek, Tomaž Plahutnik in Dejan Praprotnik

jev v Kulturnem domu Velenje. Na dveinpolurnem srečanju so se predstavili mlajši citrarji, ljudski pevci, citrarji z manj običajnimi citrami, starejši citrarji, učitelji citer in »gospodje s citrami«. Ocenjevalna komisija je podelila tri »prešmentane nazive«. Najbolj prešmentani ljudski pevki sta postali Malčka Jelen in Lojzka Jezernik iz Šentilja pri Velenju, najbolj prešmentana citrarka je postala Tanja Lončar iz Velenja ter najbolj prešmentani citrar Anton Horvat iz Kranja. Festival se je dobro prijel in je odlično obiskan. Zadnja leta ga organizira in financira javni zavod Festival Velenje v sodelovanju s Citrarskim društvom Slovenije. Ustanovitelj, programski vodja, »deklica za vse« in vsakoletni nastopajoči citrar Marjan Marinšek je zaslužen, da je Velenje proti koncu poletja v znamenju citer. Med nastopajočimi in med publiko pa seveda niso le Velenjčani. Gostili so že več tujih citrarjev, o katerih smo pisali že prejšnja leta, veliko poslušalcev pa je tudi od drugod; prav zaradi citer se pripeljejo tudi iz Ljubljane, Primorske, Posavja in celo iz Avstrije.

Peter Napret

sestri Aristovnik

foto: P. Marinšek

Irena Zdošek v Velenju

Tanja Lončar, najbolj prešmentana citrarka 2009

SREČANJE NA KOPITNIKU

Popoldne ob citrah 2009 na Kopitniku

Marjanke z mentorjem in spremljevalcema

Marjan Marinšek

Ivan Jelinčič, bordunske citre

Janja Brlec in Peter Napret

Prizorišče na Kopitniku,

foto: F. Moljk

DEJANOVO CVETJE

V tem letu je Dejan Praprotnik z Gorenjske dejavno stopil na citrarsko sceno. Pri Studiu Kreator d. o. o. je oblikoval svojevrsten učbenik za citre. Omenjeni studio se namreč ukvarja s poučevanjem instrumentov na daljavo (glej članek »Glasbena šola na daljavo« se predstavi).

Njihov paket petinpetdesetih lekcij za citre na DVD-jih skupaj s priročnikom, igralnim zvezkom, je oblikoval prav on. V poletnih mesecih je izšla tudi CD plošča z

naslovom Cvetje v jeseni, za katero je v domačem studiu sam posnel petnajst znanih melodij. Dejan Praprotnik je po izobrazbi inženir računalništva, sicer pa je dvakratni citrarski državni prvak (leta 1998 in 2000), »Prešmentani citrar« in dobitnik naziva »Mojster s citrami« iz let, ko so v Grižah še podeljevali ta naziv. Je tudi član Upravnega odbora CDS ter skrbnik naše internetne strani www.citre-drustvo.si. Na tem mestu ne bom dajal strokovne ocene o njegovi šoli in plošči, lahko pa zapišem, da je z delovanjem na področju citrarstva primer vztrajnega dela in kot tak vzor našim mladim citrarkam, ki se šolajo v tujini in se bodo v bodoče poklicno ukvarjale s področjem, s katerim se Dejan spoprijema z ljubiteljsko zagnanostjo.

Dejana lahko najdete na www.citrar.com.

Peter Napret

»GLASBENA ŠOLA NA DALJAVO« SE PREDSTAVI

Razvoj je neustavljiv in išče drugačne pristope tudi na področju glasbenega izobraževanja (tako kot na vseh drugih področjih). V letu 2008 je kot novost v Sloveniji ugledala luč sveta tudi »Glasbena šola na daljavo«. Ideja se je (kot mnoge druge) rodila v trenutku, za njeno realizacijo pa je bilo potrebno vložiti ogromno truda in je plod dolgoletnih izkušenj in znanja.

Izvajalci so skupina ljudi, ki jih povezuje predvsem veselje do glasbe, nekatere tudi večletne izkušnje s poučevanjem glasbe in igranjem v različnih glasbenih skupinah. Imajo izobrazbo od nižje glasbene šole pa vse do glasbene akademije. Vodja glasbene šole na daljavo je Borut Brulc. Ima pedagoške izkušnje na eni izmed visokošolskih institucij, ki ponujajo študij na daljavo, in tudi sam igra več instrumentov. V projektu Glasbena šola na daljavo je inštruktor kitare. »Ponosen sem, da je član naše ekipe na področju violine g. Branko Breza-

všček (Slovenska filharmonija), na področju petja ga. Mateja Kunstek (Slovenska filharmonija), na področju citer g. Dejan Praprotnik in še bi lahko našteval«, pravi Brulc, ko opisuje sodelovanje s kolegi.

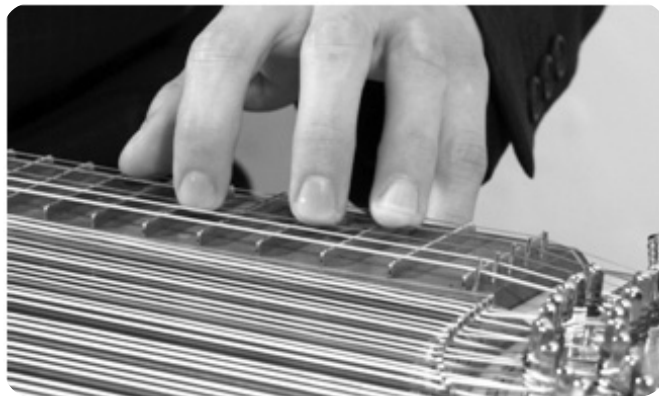
Kako poteka izobraževanje? Glasbena šola na daljavo poteka preko video lekcij na DVD-jih (lekcije prikazujejo tako imenovani glasbeni inštruktorji, kandidati pa doma ponavljajo predvidene vaje) in občasnega stika z inštruktorji preko interneta, lahko tudi v živo. Nivo pridobljenega znanja je primerljiv s klasično glasbeno šolo. Računalniško znanje ni potrebno, prav tako ni potrebno predznanje igranja instrumenta. Sicer so mediji polni takšnih in drugačnih programov za igranje instrumentov, vendar je Glasbena šola na daljavo več kot to, ta paket ponuja poleg instrumenta tudi glasbeno teorijo, ki je še kako pomembna za pravilno igranje.

Ali izobraževanje »na daljavo« deluje? Študij »na daljavo« je v svetu dobro poznana in uspešna oblika izobraževanja. Kje je skrivnost? Pot do uspeha se skriva v motivaciji, poleg tega lahko kandidati pomoč poiščejo na forumu, kjer si delijo mnenja tudi ostali udeleženci. Tisti, ki se učijo igranja na citre, lahko dobijo pomoč pri g. Praprotniku. Vse potrebne aktivnosti

se opravljajo z veseljem, poleg tega pa lahko učenci vaje prilagodijo izključno svojemu prostemu času.

Kateri produkti so na voljo? Trenutno so na voljo klavir, kitara, klavirska in diatonična harmonika, kljunasta flavta, bobni, šola petja, violina in citre. Pri citrah je za obe uglasitvi, tako dunajsko kot standardno, video vsebine posnel g. Praprotnik. Plani v prihodnje? Za enkrat pripravljamo kompletno osnovno stopnjo tudi za nemško in italija-nsko tržišče, potem bodo na vrsti nadaljevalni paketi. Nadaljevalni paket bo podobno kot osnovni paket sestavljen iz posameznih lekcij, ki pa bodo nekoliko težje. Cena paketa je 195 € (55 lekcij). Naročite ga lahko na internetni strani www.glasbena-sola.com, kjer najdete tudi spisek pesmi in vse ostale informacije. Za

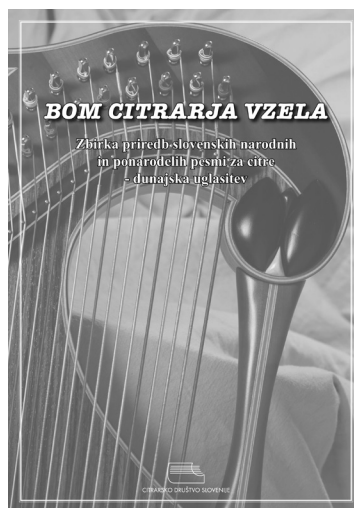

morebitna dodatna vprašanja lahko pokličete Boruta na tel. št. 040 300 500.

Članek je sponzoriran s strani
Studia Kreator d. o. o.

BOM CITRARJA VZELA

BOM CITRARJA VZELA je nova zbirka priredb slovenskih narodnih in ponarodelih pesmi za citre z dunajsko uglasitvijo, izdana ob desetletnici CDS-ja. V njej je 53 pesmi z besedilom. Avtor večine priredb je Tomaž Plahutnik, po eno oz. dve pa so prispevali tudi Mateja Količ, Viktor Poplaz in Peter Napret. Cena zvezka za člane je 12 €, za nečlane pa 15 €. Zbirko lahko kupite na naših citrarskih prireditvah ali pa pišite na naslov info@citre-drustvo.si, oz. pokličite na telefon št. 041 910 190.

KOLEDAR CITRARSKIH PRIREDITEV

- ZLATE CITRE v Grižah, 10. oktober 2009 ob 18. uri, nastopa Slovenski citrarski orkester. Vsi, ki bi želeli sodelovati v orkestru, se prijavite na telefon 041 721 109, vaja (obvezna udeležba) bo potekala od 10. ure dalje v Domu kulture v Grižah.
- 11. DRŽAVNO TEKMOVANJE SLOVENSКИH CITRARJEV
- Regijsko tekmovanje za področje vzhodne Slovenije, Glasbena šola Radlje ob Dravi, petek, 29. januarja 2010.
- Regijsko tekmovanje za področje zahodne Slovenije, Glasbena šola Jesenice, sobota, 30. januarja 2010.
- 11. državno tekmovanje slovenskih citrarjev, Glasbena šola Risto Savin Žalec, sobota, 6. februarja 2010. Na državno tekmovanje se uvrstijo vsi, ki jih komisija oceni z več kot 90 % možnih točk. Natančen razpis s propozicijami, obveznimi skladbami in urami nastopov bo objavljen v razpisu, ki bo jeseni poslan glasbenim šolah in objavljen na internetni strani www.citre-drustvo.si.
- Mednarodno citrarsko tekmovanje »Ernst Volkmannpreis« v Münchnu, 19. do 21. marec 2010, informacije 031 337 567.
- Zither 8, mednarodni citrarski festival v Münchnu, od 26. do 28. marca 2010, hkrati bo potekal tudi Workshop za mlade citrarje iz različnih držav. Citrarje iz Slovenije bo vodila Irena Zdošek, prof., pri kateri se tudi prijavite (031 337 567).